

MAGYAR NÉP

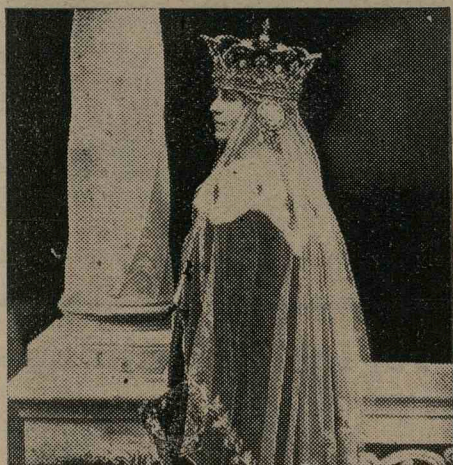
KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
egész évre 150.— L., félévre 85.— L.
Egyes szám ára 4.— L.
Külföldre egész évre 250.— L.

Laptulajdonos: Magyar Nép R. T.
Főszerkesztő: Gyallay Domokos.
Felelős szerkesztő és ügyv. igazgató:
dr. Szász Ferenc.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
CLUJ,
Strada Baron L. Pop 5. szám.
Megjelenik minden szombaton.

Mária királyné emléke.

Mária királyné arcképe.

Egy éve mult a közeli napokban annak, hogy Mária királyné befejezte földi pályafutását. A szomorú évfordulón az ország népe kegyelettel emlékezett az ország jóltevőjéről, aki olyan lelkesen fáradozott azon, hogy a háború után Románia területileg megnagyobbodva folytathassa életét.

A halál évfordulóján az ország összes templomaiban istentiszteletet tartottak. Curtea de Argeşben, a királyi család temetkező helyén a királyi család és a kormány részvételével gyászszertartások közt róttá le az összesereglett sokaság a királyné emléke iránt a kegyelet adóját.

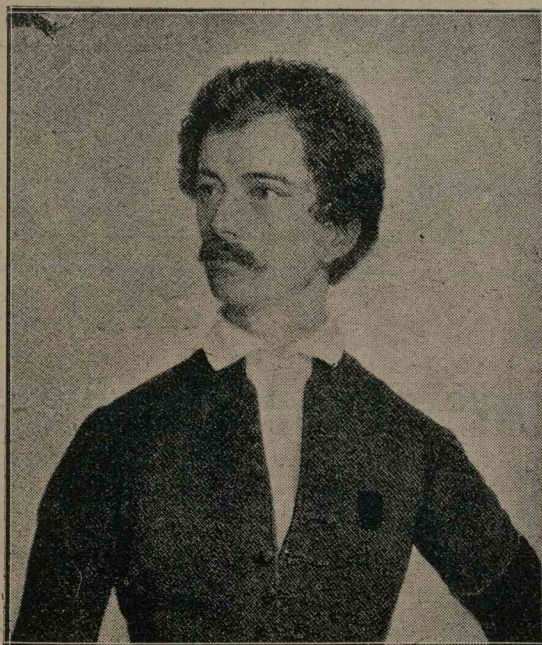
Nemcsak az országban, de a külföldi követségeken is istentiszteleteket tartottak a nagy királyné emlékezetére.

Kilencven év távolából.

Pár nap mulva, július 31-én, kilencven esztendeje lesz annak, hogy Segesváron Bem maroknyi hadserege hősi ellenállás után áldozatul esett az óriási orosz túlerőnek.

A csatavesztés gyászát fokozta, hogy a nemzet legnagyobb költője, Petőfi Sándor is ott volt a veszteséglistán. A mostani évforduló tehát az irodalomtörténet számára is nevezetes állomást jelent. Kilencven esztendővel ezelőtt lobbant utolsót az a fényes sisetergő láng, amely Petőfi Sándor nevének világította meg egy küzdelmes magyar korszaknak előretörő, magasba emelkedő utjait.

Utolsót lobbant?

Az évforduló állomásán az emlékező megilletődve állapítja meg, hogy az a láng ma, kilencven év mulva is fényesen lobog és

utat mutat, irányt jelöl a kései nemzedéknek. Három emberöltőnek mennyi csillogó neve homályosult el, politikusok, akik hatalomban, dicsőségben sütkéreztek, gazdagok, akik életükben irigylés tárgyai voltak, írók, művészek, költők, akik halhatatlanságról álmodoztak!

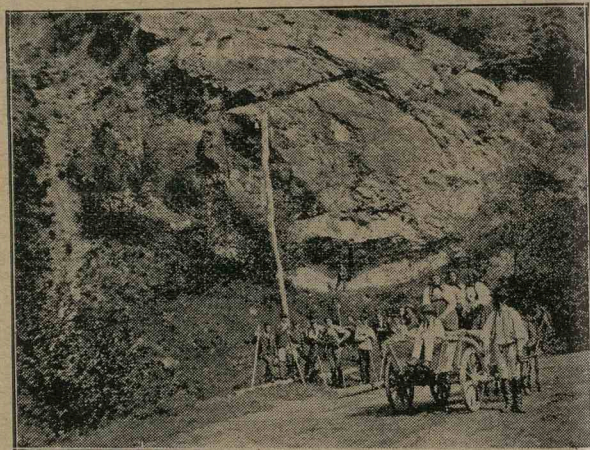
Petőfi pedig ma is él! S nemcsak él, de éltet, mint a magyarság lelkének vigasztalója, bátorítója, kitartásra serkentője, újabb küzdelmek megpróbáltatásai között.

A kilencven esztendő fordulóján a magyarság a kegyelet fokozottabb jeleivel fordul a fehéregyházai csatamező felé, amely a költő földi tetemei fölött virágokat nevel, lombos fákat susogtat. A Székelyföld az idén is szekerek táborával küldi fiait a július 30-iki ünnepségekre. Szerető szívek találkozása ez az ünnepség évről-évre, hiszen senki olyan igazán, olyan őszinte lelkesedéssel nem szerte a székelyeket, mint Petőfi Sándor.

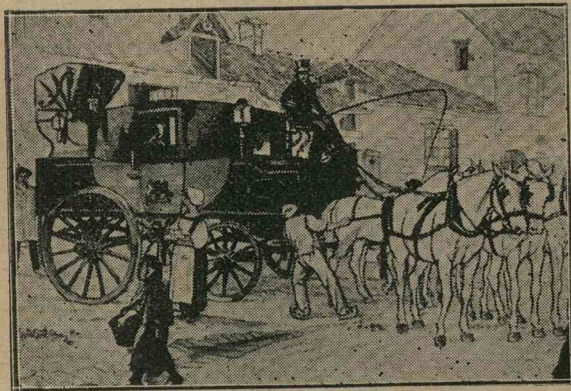
Mintha a gondviselés is azt akarta volna, hogy a költő az ő szereteteinek közelében legyen örök nyugvóhelyet, annak a népnek ke-

belén, amely annyit vérzett szabadságért, becsületért igazságért.

Kilencven esztendőnek távolából az ünnepi hívó szavakra hadd robogjon elő megnövekedett fénnel Petőfi Sándor alakja, s gyujtsa hitre, ébressze magasztos hivatásának tudatára hálás nemzetét.

Székely gazda a segesvári Petőfi-ünnepélyre megy családjával.

A régiek megújulnak.

A gépek sehol sem szaporodtak el annyira, mint Németországban. Ugy látszik, a németek már sokalják is a gépek uralmát. Mostanság ugyanis arra a gondolatra jöttek, hogy az ország bizonyos részein visszaállítják a postakocsikat, amelyek ötven-hatvan év óta kimentek forgalomból. Elsősorban olyan vidékeken járatnak újra lófogatu kocsikat, amelyek érdemesek a bővebb megtekintésre. Az autók igen gyorsan átszaladnak a legszebb látnivalók közt is s így érthető a régi-módi utazás visszakívánása.

A gyermek megbecsülése.

A nemzetek jövő nagyságának alapja a sok gyermek. A mai kor vezető emberei, Mussolini és Hitler, kezdettől fogva a gyermek-áldást követelik népiüktől. Japánban is nagy becsülete van a gyermeknek, az anyák büszkék népes háztájukra.

Képünk azt a jelenetet mutatja, mikor a japán anyák versenyre állítják gyermekeiket: melyik szebb és egészségesebb?

Szövetkezés alkotó munkára.

Ugy érzem, szövetkezeti életünk egy igen fontos, fokozottabb élet kezdetét jelentő állomásához jutottunk el ma, amidőn örömmel hozzátjuk szövetkezeteink és a nagyközönség tudomására, hogy mindhárom saját (szentgyörgyi, váradi és vásárhelyi) raktárunk átépítését befejeztük és azokat minden követelménynek megfelelően átalakítva átadtuk rendeltetésüknek. A napsugár is szivesebben tekint be a tágas ablakokon, mintha neki is tetszene, ha látja, hogy az erős akarat és a közös erő testet öltött és új lehetőségeket teremtetett!

A véletlen hozta össze az időpontokat, amidőn ezzel egyidőben bocsátotta szét az Igazgatóság az új ellenőrző tisztviselőit, kiknek különös kötelességévé tette a régiekkel együtt, a kölcsönös bizalom alapján az egymás közötti kapcsolat kimélyítését, a szövetkezeti eszme népszerűsítését, a szövetkezeti gondolat plántálását már az élet melegágyaiban: az *iskolákban*. És a forgalom fokozását, amely egyedüli biztos alapja lehet jövő szövetkezeti felvirágzásunknak.

Mindezeket Igazgatóságunk irányelvei alapján, csöndben, nem sokat beszélve, de annál több odaadással hajtottuk végre, még az érdekelt szövetkezeteket is csak rövid pár soros közleményekben tájékoztattuk, mintegy felszínen tartásául annak, hogy ezek véghezvitelével adósok vagyunk.

Megvalósított célkitűzéseink jogot engednek arra, hogy ez alkalommal soraimmal a magyar nagyközönséghez is szóljak. E sorok azonban nem dicsekvések akarnak lenni, nem is a népszerűség keresése, mert éppoly csöndben akarunk a jövőben is tovább dolgozni, mint ahogy ezt bebizonyítottuk, de fel kell hívnom a figyelmet arra, hogy e raktárakat sorozatosan ismertetni fogjuk és kérnem kell, hogy akinek alkalma lesz rá, ne mulassza el személyesen is megtekinteni e hajlékokat, amelyek a Ti közösen megtakarított pénzeszközök segítségével és a Ti szívetek együttdobogásával nőttek naggyá, hogy végeredményben is segítségére legyenek a falvak megerősödésének.

A dohos szagu, sötét és kevésbé meg-

felelő berraktárakba tudom, hogy sokszor elégedetlenül tértél be, talán szégyenletted is néha a szegénységünket a magáncégek kényelmes és csábító üzletei mellett. Most nincs mit szégyelj, délcegen áll, hiv és kötelességtudó becsülettel elvár az új hajlék, amelyről megingathatatlanul tudod, hogy: Te Neked és Éretted épült!

Még csak az irányítástokra beosztott tizenkét ellenőr szerepével kívánok röviden foglalkozni. Ugy mentek szét falvaitokba, mint egykoron Krisztus Urunk tanítványai csupa aggodalommal, kérdésekkel. Vajjon tudok-e eredményt elérni? Vajjon megajándékoz-e a falu bizalmával? Vajjon hozzá tudok-e férközni az én szövetkezeti Testvéreim szívéhez, akikkel közös munkamezőn, szorosabb közösségi sorba kerültem?

E töprengéseket el kell, hogy oszlassa a bizalom, amellyel szükséges, hogy beosztásunkban a körzet-vezetőket az érintkezés első percétől kezdve megajándékozzátok, mert munkájuk közben arról kell meggyőződnetek, hogy a bizalmat megérdemlik, midőm a felsorolt kötelességeken kívül nemcsak az irányításban való segítséget és a számszerű ellenőrzést kell végezniök, hanem kötelesek vigyázni arra is, hogy az üzletvezetők nagy gondot fordítsanak a rendre s vevőközönségünknek nemcsak megtartására, hanem gyarapítására is és hogy az üzletvezetők a vásárló-közönség kívánságait minél jobban kielégítsék.

Összegezve soraimat: a *változtatások, az átszervezések tervszerűen, céltudatosan, szövetkezeteink anyagi alapja megerősítéséért történtek*, mert a szövetkezet anyagi helyzetének erősödése nyomban érezteti kedvező hatásait más téren is és a *falu erkölcsi és kulturális emelkedését is maga után kell, hogy vonja*.

Ha szavaim megértésre találnak és követni fogtok, úgy semmi sem gátolhat meg abban, hogy Igazgatóságunk további szövetkezeti munka-programját teljes egészében végrehajthassa.

Tövissy Géza.

Külföld.

Enyhülés a danzigi kérdésben. Lengyel jelentés szerint Danzigban jelenleg legalább 15 ezer német katona van. Danzig utcáin német motorkerékpáros katonákat lehet látni. Hogy a helyzet mégsem mérgesedik tovább, abban nagy része van Hitler vezér békés hangu üzenetének. Hitler szerint a szabadváros helyzetének súlyos kérdését Lengyelország és Németország közötti, közvetlen tárgyalásokkal is meg lehet oldani. Kijelentette azonban Hitler, hogy csak abban az esetben fognak a tárgyalások sikerre vezetni, hogy ha a két népet érdeklő kérdésben idegen hatalmak nem avatkoznak bel.

Japán újabb támadásba akar kezdeni Távolkeleten. A japán hadvezetőség nagy előkészületeket folytat, hogy Középkínában megtámadja a kínai hadsereget. Ebből a célból 400 ezer katonát összpontosított a középkínai arcvonalon, ezenkívül nagyon megerősítette a mandzsuriai arcvonalat. A japán hadvezetőségnek az a terve, hogy bekerítse a kínai hadsereget. Így szeretne a japán hadvezetőség a kínai hadseregre döntő csapást mérni, hogy a háborút mielőbb befejezze.

Ciano hazautazott Olaszországba. Ciano gróf, külügyminiszter befejezte spanyolországi útját és hazautazott Olaszországba.

Próbariadót tartott az orosz tengeri hadsereg a Fekete tengeren. Az orosz haditengerészet a Fekete tengeren próbariadót tartott. A próbariadón különösen a tengeralattjárók jutottak fontos szerephez.

Albániára is kiterjesztették a magyar-olasz gazdasági egyezmény érvényességét. Rómában egyezményt irtak alá, melynek értelmében a magyar-olasz gazdasági egyezmény érvényességét Albániára is kiterjesztik.

Egyezmény a kémveszedelem leküzdésére. Anglia, Franciaország és az Északamerikai Egyesült Államok között egyezmény jött létre, a kémveszedelem leküzdésére. Az említett államok kötelezettséget vállaltak, hogy a jövőben feltétlenül közlik egymással mindazokat az adatokat, amelyek kémkedéssel kapcsolatban jutnak tudomásukra.

Japán-orosz viszály. A Szachalin szigetén levő kőolaj és szén kihasználásának ügyében a japán és orosz kormányok között viszály tört ki. A japán követeléseket az orosz megbízott azzal küldötte vissza a japán kormánynak, hogy nem fogadhatja el, mert fenyegetéseket tartalmaz.

Csáky gróf a német-ellenes hangulat ellen. Magyarországon nagy az elégedetlenség a németek magatartása ellen. Ez a hangulat két forrásból táplálkozik: a magyarok nincsenek megelégedve a németek külpolitikai támogatásával, különösen pedig azzal a magatartással, amit a németek a Kárpátalja és Szlovákia helyzetének rendezése közben tanúsítottak. A másik ok, ami a magyarokat nyugtalanítja, a magyarországi németek követelődzése. Csáky gróf külügyminiszter mindkét kérdésben megnyugtató kijelentéseket tett, a magyarságot a németek iránt való bizalomra buzdította. A magyar kormány elkoboztatott egy könyvet, amely leghatásosabban terjesztette a németellenes hangulatot.

Földosztás Olaszországban. Az olasz kormány rendeletet adott ki, amelynek alapján a szicíliai nagybirtokokat felosztják és mintafalvakat létesítenek rajtuk. Egész Szicília területén nagy örömtüntetések zajlottak le a rendelet megjelenésének hírére.

Gazdasági tanácskozások és szerződések. A nemzetközi politikának fontos kísérő jelenségei az egyes államok között kötött gazdasági szerződések. Legutóbb két fontos szerződés jött létre. Az olasz-spanyol gazdasági egyezményt teljesen elkészítették és rövidesen alá fogják írni. Hír szerint Ciano gróf olasz külügyminiszter spanyolországi látogatása nagyban megkönnyítette a szerződés létrehozását. Francia újságok ezzel kapcsolatban megjegyzik, hogy a németek is felajánlották Franco tábornoknak a gazdasági együttműködést. Franco azonban több hónapi megbeszélés után úgy döntött, hogy nem fogadja el a németek ajánlatát. A németek ugyanis cserekereskedelmi alapon, a maguk részére akarták megszerezni a spanyol kiviteli cikkek legnagyobb részét. Az olasz-spanyol gazdasági egyezményen kívül egy másik nagyfontosságú egyezmény megkötése is küszöbön áll. Németország hosszú idő óta tárgyal Japánnal kereskedelmi szerződés megkötés ügyében. Hír szerint a tárgyalások sikerre vezettek és a két állam között rövidesen létrejön a kereskedelmi szerződés.

Könyvben adják ki a versaillesi szerződés okmányait. Egy amerikai szenátor javaslatára elhatározták, hogy a versaillesi békeszerződés okmányait 30 kötetes munkában kiadják.

Propaganda levelek özönével árasztották el Németországot. A német ujságok ismételen tiltakoznak azok ellen a célzatos tartalmu, angliai levelek ellen, amelyekkel az angolok Németországot elárasztották. Hír szerint Németország diplomáciai uton is tiltakozni fog az angolok mozgalma ellen.

Franciaország elismerte a szlovák köztársaságot. Franciaország pozsonyi konzulja bejelentette a szlovák külügyminiszternek, hogy Franciaország elismeri a szlovák köztársaságot. A román, belga, török, svéd és norvég konzulátusok megszűntek, mert ezek az országok nem ismerték el Szlovákiát.

Mi történik Nyugatmacedóniában? A görög hadügyminisztérium Nyugat- és Középmacedóniában katonai zárlatot rendelt el. A kijelölt körzetben minden közlekedést és személyi forgalmat csak a katonai hatóságok engedélyével lehet lebonyolítani.

Gazdasági tanácskozások Budapestén. A mezőgazdasági ipar nemzetközi szervezete Budapestén értekezletet tartott. Az értekezleten megbeszéltek a mezőgazdasági ipar időszerű kérdéseit. A tanácskozások során ki-domborodott, hogy a mezőgazdasági iparnak a mezőgazdálkodás hasznohozóvá tételében óriási szerepe van. Ez uton ugyanis a gazdasági termékek sokkal jobban értékesülnek, mintha a gazda azokat közvetlenül elárusítja. A nagyjelentőségű értekezlet résztvevőinek tiszteletére gróf Csáky István, magyar külügyminiszter diszlekomát adott. A lakomán megjelentek a résztvevőkön kívül a magyar politikai és társadalmi élet kiválóságai és a külföldi követségek vezetői.

Angol-francia katonai küldöttségek Törökországban. Törökország fővárosába angol és francia katonai küldöttség érkezett. A küldöttség a törökökkel való katonai együttműködés lehetőségeit fogja megvitatni.

Orosz kémeket végeztek ki Berlinben. Berlinben két orosz kémét bárdal lefejeztek.

Bomba robbant egy angliai állomáson. London közelében egy vasuti pályaudvar podgyásraktárában merénylet következtében bomba robbant. A bomba az állomásépület egy részét megsemmisítette. A merénylet ir forradalmárok műve.

Prágában többnapra betiltották a cseh hivatalos párt lapjának megjelenését. A prágai rendőrség három napra betiltotta a cseh hivatalos párt lapját. A lapot azért tiltották be, mert „Beszéljünk csehül” című cikkben arra hívta fel a cseheket, hogy szakítsanak lealacsonyító szokásukkal s ne beszéljenek németül.

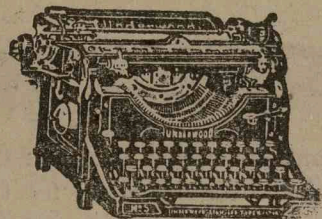
Zavargások Palesztinában. Palesztinában az arabok és zsidók között újabb összeütközések voltak. Az arabok Tiberiás közelében két zsidó telepest öltek meg. Jaffában egy rendőr is áldozatul esett az arabok erőszakosságának. Jeruzsálem közelében az arabok elválták a táviró drótokat.

Spanyolország visszaköveteli Franciaországtól a köztársaságiak által elhelyezett aranyat. Egy francia hirszolgalati iroda közlése szerint Franco tábornok ultimátumot intézett volna Franciaországhoz a köztársasági kormány által Franciaországban elhelyezett arany kiszolgáltatása ügyében. Hivatalos francia körökben az ultimátum hírét megcáfolták.

Külpolitikusok látogatása Bulgáriában. Bulgár jelentés szerint Ribbentrop német külügyminiszter és Czinczár-Markovics, jugoszláv külügyminiszter augusztusban Szófiába utaznak. A hirt egyes ujságok cáfolják. A cáfolatot hozó ujságok is bizonyosnak tartják azonban, hogy a jugoszláv külügyminiszter fontos tárgyalások lefolytatása céljából rövidesen Szófiába utazik.

Londonba utazott a jugoszláv kormányzóherceg. Pál, jugoszláv kormányzóherceg feleségével együtt Angliába utazott. A kormányzó herceg angliai látogatása alatt az angol király vendége. A kormányzó herceg látogatása magánjellegű, de abból a körülményből, hogy a jugoszláv külügyminisztérium egy magasrangú tisztviselője is elkísérte, arra lehet következtetni, hogy politikai tanácskozásokat is fog Londonban folytatni.

Smith Premier Nr. 60.
Remington, Underwood és Corona
írógépek
gyári árban kaphatók.

Gyári raktár amerikai és német írógép- és sokszorosító kellékekből. Speciális javítóműhely az összes rendszerű gépek részére. Használt írógépekből nagy raktár.

„RAPID“

IRÓGÉPVÁLLALAT

Kolozsvár, Str. Regina Maria 33.

Japán gondjai.

A világpolitika alakulásának rugói közül a legfontosabbaknak mutatkoztak az utóbbi időben a gazdasági kérdések. Azt látjuk, hogy minden állam gazdasági okok következtében csatlakozik valamely hatalmi érdekesoporthoz. Jelszavá vált napjainkban, hogy valamely ország külpolitikáját úgy kell irányítani, hogy az ország *nyersanyagokkal* való ellátása biztosítva legyen. Németország, Olaszország, Lengyelország a legutóbbi években mind olyan politikát igyekeztek folytatni, hogy *nyersanyagokkal* való ellátásukat biztosítani tudják. Valamely állam hatalmi helyzetének ugyanis bizonyos értékmérője, hogy *nyersanyagok* tekintetében mennyire függ a külföldtől. Minél jobban tudja magát függetleníteni valamely állam a behozataitól, annál függetlenebbé válik politikai tekintetben is.

A Távolkelet háborus eseményeinek rugóját is a fentebb elmondott okokban kell keresni. A japán terjeszkedésnek ma is legfontosabb rugója, hogy *nyersanyagok* tekintetében függetleníteni akarja magát. Japánnak a helyzete ebben a tekintetben rendkívül nehéz, mert a japán nép ugyan igénytelen, de rendkívül szopora és így nem tudja előállítani hazai földön azokat a szükséges nyers termékeket, amelyekre feltétlenül szüksége van. Ezért igyekszik Japán óriási pénz és ember áldozatok árán új területeket megszerezni, hogy azoknak termőerejét kihasználva, biztosítsa nagyhatalmi helyzetében a függetlenséget.

Néhány szám mindennél jobban bizonyítja, hogy Japánnak valóban mindent meg kell tennie annak a célnak az elérése érdekében, hogy *nyersanyag* ellátását biztosítsa. A kimutatások szerint Japán a legtöbb anyagból nagymértékű bevételre szorul. Japán például egész gyapjuszükségletét külföldről szerzi be. Vonatkozik ez a gyapotra, gumira, ólomra, acélra, vasércre és sok más fontos nyersanyagra is. A legfontosabb azonban, ami a helyzet súlyosságát mindennél jobban jellemzi, hogy Japán a legfontosabb népelemezési cikk, a rizs tekintetében is óriási bevételre szorul. A japán nép rendkívül igénytelen, táplálkozásában nem fényűző. Ételeinek háromnegyed részét rizsből készíti el. Ezért tehát kétszeresen súlyos elbírálás alá esik, hogy a rizskását külföldről kell beszereznie. Így érthető meg, hogy Japán mindent elkövet, újabb termőterületek meghódítása érdekében, vagy legalább is gazdasági hatalomhoz akar jutni olyan területek felett, amelyek nyersanyagokkal láthatják el.

Az elmondottak igazolják, hogy mind Európában, mind a Távolkeleten, a nemzetközi nyugtalanságok és a háborus feszültségek tulajdonképpen gazdasági okokra vezethetők vissza. Gazdasági okok idézik elő azokat a feszítő erőket, amelyek sajnos, nagyon sokszor véres háborúk és forradalmak kiöb-banásához vezetnek.

Hirek

Repülőbemutató a fővárosban.

A banasai repülőtéren a legkiválóbb román repülők repülőbemutatót tartottak. A nagyszámban megjelent közönség előtt a repülők vakmerő mutatványokat végeztek. A repülőbemutatón megjelent Teodorrescu tábornok, légi és tengerészetiügyi miniszter, Titeanu propagandaügyi miniszter és Bukarest város főpolgármestere.

A Nagyszalontai Hitelszövetkezet ajándék takarékbetéti könyveket osztott ki a jó előmenetelű tanulóknak között.

A nagyszalontai Hitelszövetkezet vezetősége kulturális alapjából az ottani katolikus és református elemi iskolák szegénysorsu és jó előmenetelű tanulóinak között 38, egyenként száz lej kezdőösszegű takarékbetétkönyvet osztott ki. Ez a lépés az érdemes tanulók jutalmazása mellett a takarékosagra való nevelés pedagógiai célját is szolgálja.

s egyben a fogékony gyermeklélek figyelmét a szövetkezeti gondolat felé irányítja. Reméljük, hogy ezt a szép és gyakorlatias gondolatot más szövetkezetek is megvalósítják.

Pénzügyi tisztviselők nem kapnak nyári szabadságot! A pénzügyminiszter rendeletet intézett a pénzügyigazgatóságokhoz, amelyben megtiltotta, hogy pénzügyi tisztviselők nyári szabadságra mehessenek. A pénzügyminiszter rendeletét a feltorlódott munkával indokolta.

Törvény írja elő az iskolaszövetkezetek kötelező alakítását.

A Hivatalos Lap május 27-i számában közzétett, az elemi iskolai oktatás szervezéséről szóló új törvény kötelezőleg rendel el az iskolai szövetkezetek alakítását. Ezideig csak a közoktatásügyi minisztérium tett intézkedéseket az iskolai szövetkezetek elterjesztése érdekében, míg most törvényerővel írják elő azok megalakítását. A szövetkezeti közvélemény örömmel üdvözli az új törvény rendelkezését, mert a szövetkezeti mozgalom számára felbecsülhetetlen értéket jelent. A kisebbségi iskolák szövetkezeteinek megalakítása és megszervezése tekintetében a Gazdasági és Hitelszövetkezetek Központja készséggel nyújt felvilágosítást, úgyszintén ott szerzethetők be az iskolai szövetkezetek megalapításához szükséges nyomtatványok is.

Behívják a légi- és tengeri haderő tartalékos tisztjeit. A légügyi és tengerészetiügyi minisztérium felhívta a légi és tengeri haderő tartalékos tisztjeit és altisztjeit, hogy kérvényezték szolgálatra való behívásukat. A behívottak képesítő vizsgát tesznek és kötelezik magukat, hogy legalább 9 évig a légügyi minisztérium szolgálatában maradnak. Ezalatt az idő alatt ugyanazokat a jogokat fogják élvezni, mint a tényleges tiszték.

Allamellenes izgatásért elítéltek egy unitárius lelkészt. Csongvay Lajos, nyárádszentlászlói unitárius lelkész ellen egy halotti beszédből kifolyólag vádat emeltek. A kolozsvári ítélőtábla a lelkészt három hónapi fogházra és 3000 lej pénzbüntetésre ítélte. Az elítélt lelkész a Tábla ítélete ellen felbevezetett.

Kézbesítési díjat kell fizetni a postán küldött pénz után. A postaigazgatóság rendelkezése értelmében a hához kézbesített pénzküldemények után kézbesítési díjat kell fizetni. A kézbesítési díjat fizetheti a pénz feladója, ha azonban ez nem történt meg, a feladás alkalmával, úgy a kézbesítési díjat az összeg kifizetése alkalmával szedik be. A kézbesítési díj 200 lejig 1 lej, 1000 lejig 3 lej, 5 ezer lejig 5 lej, 10 ezer lejig 10 lej és az ezt meghaladó összegű küldeményeknél 20 lej.

A hadtestparancsnokságok adják ki az utlevélhez szükséges katonai igazolványokat. A nagyvezérkar közleményt adott ki, amelynek értelmében a férfiak számára szükséges katonai igazolványokat utlevélkérés alkalmával a jövőben nem a hadkiegészítő parancsnokságok adják ki. A kérelmezők ahhoz a hadtestparancsnoksághoz kell hogy forduljanak, amelynek területén az a hadkiegészítő parancsnokság működik, amelyikhez tartoznak.

A Szövetkezetek Nemzetközi Szövetségének határozata a béke érdekében. Julius hó elsején ünnepelték meg a szövetkezetek a szövetkezeti mozgalom világnévet, mely alkalommal a Londonban székelő szövetkezetek Nemzetközi Szövetsége a következő határozatot hozta, melyhez a világ szövetkezőinek milliói csatlakoztak: „A világ szövetkezői elismerik egy új, fenyegető világháború komolyságát, amely ha kitörne, kétségtelenül rombadöntené a jelenlegi előhaladást. Tekintettel a kormányok tehetetlenségére közösen, vagy egyenként a megértést és testvériséget akarja helyreállítani a nemzetközi kapcsolatokban és ilyen módon

a háborúnak legyőzhetetlen korlátot szembeszegezni. Ujra kifejezik azon meggyőződésüket, hogy a szövetkezeti gazdasági rendszer és ennek eszményei, a haladás jövő alapját és a béke leghatékonyabb biztosítékát képezik és ezért felhívják az összes nemzeti és nemzetközi szövetkezeti szervezeteket, hogy a szövetkezők követeléseit haladéktalanul fogalmazzák meg és hatalmukat, mint állampolgárok, teljes erkölcsi és gazdasági befolyásukkal a szabadság megvédése, az igazság helyreállítása, az emberi jogok teljes elismerése és a béke megtartása érdekében állítsák sorompóba.”

Közérdekű tulajdonnak nyilvánították a kovásznai ásványviz forrásokat. A kovásznai ásványviz forrásokat királyi rendelettel közérdekű tulajdonnak nyilvánították.

Új utépítő gépeket hoznak az országba. Az angol—román gazdasági szerződés alapján rövidesen ujszerű utépítő gépeket fognak Romániába hozni. A megrendelt gépek értéke 120 millió lej.

Előadást tartott Londonban a pénzügyminiszter. Mitita Constantinescu, pénzügyminiszter Londonban előadásokat tartott. A miniszter előadásában ki-domborította, hogy Románia tekintélye és sulya állandóan emelkedik a világ előtt.

Új adózási rendszer. Mitita Constantinescu, pénzügyminiszter kijelentette, hogy átszervezi az egész adókivetési és behajtási gépezetet. Hangsúlyozta, hogy a legrövidebb idő alatt meg fogja valósítani az adók észszerűbb kivetésének rendszerét.

Nagy tűz pusztított Bucures-tiben. A fővárosi rendőrség új palotája kigyulladt. A tűz következtében a palota tetőzete elhamvadt. A tűzoltóság megfeszített munkájának köszönhető, hogy a tűz nem harapódzott el.

Templomrablás Kassán. A kassai templomból nagyértékű kincseket raboltak el. Az a gyanu merült fel, hogy a templomi kincseket rejtett utakon vitték ki Szlovákiába.

Sulyosan elítélték Boila Romulust. Boila Romulus, kolozsvári egyetemi tanár és volt nemzetipárti vezető politikust a Skoda-féle fegyverszállítási ügyben való szerepléséért az ilfovi törvényszék egyévi elzárásra és 100 ezer lej perköltés megterítésére ítélte.

Sulyos gyermekbénulásos járvány pusztít Debrecenben. Debrecenben nagyon sok gyermekbénulásos megbetegedés történt. A veszedelmes betegségben egy felnőtt ember is meghalt. A hatóságok az olyan házakat, amelyekben bénulásos megbetegedés történik, háromheti vesztégzár alá helyezik. A vesztégzár ideje alatt a ház lakói nem léphetnek az utcára és az élelmiszereket a hatóságok szállítják a ház lakói számára.

Szomorú szám. Lapunknak csaknem minden számában adunk hirt közlekedési balesetekről. A mai kor a gyorsaságra törekszik minden téren és ez rendkívül sok bajnak válik forrásává. Angliában most tették közzé az elmúlt fél év szerencsétlenségeiről szóló kimutatást. A kimutatás szerint 6 hónap alatt 6 ezer ember halt meg Angliában közlekedési balesetek következtében. A szerencsétlenségek alkalmával száz ezer ember sebesült meg.

Ujjáépül Józseffalva! A józseffalvi tűzkárosultak érdekében folyó gyűjtés szép sikerrel bíztat. Ezzel párhuzamosan egy bizottság működik a község ujjáépítésének érdekében. A bizottság legutóbb tartott gyűlésén fontos határozatokat hozott, amelyek hivatva vannak, hogy a község ujjáépítésének ügye minél előbb a megvalósulás állapotába jusson.

Halálos légyesipés. Lapunk előző számának gazdasági rovatában közöltük, hogy a lépene azok közé az állatbetegségek közé tartozik, amelyek az emberre nézve is rendkívül veszedelmesek. Gazdasági cikkünkben részletesen közöltük, hogy milyen könnyelműen járnak el falun a lépene állatok megbetegedése alkalmával. Ezzel kapcsolatban szomorú esetről kell hirt adnunk. A nagykárolyi vásáron Labore László, domahidi gazdálkodó hirtelen rosszul lett. Azonnal kórházba szállították és ott az orvos megállapította, hogy Labore Lászlót lépene légy fertőzte meg. A szerencsétlen gazda néhány órai szenvedés után meghalt.

Árokba fordult a nagybányai társasgépkocsi. A Kolozsvár—Nagybánya között közlekedő társasgépkocsi Hosszufalu közelében kormánytörés miatt árokba fordult. Tizenkét utas megsebesült.

Adományok a józseffalvi tűzkárosultak javára. Özv. br. Petrichevich Horváth Kálmáné 200 lej.

Zogu arannyal fizet! A volt albán király Varsón keresztül Svédországba utazott. Zogu Varsóban nagyobb bevásárlásokat eszközölt. A vásárlások alkalmával arannyal fizetett. Hír szerint a volt albán király egész vagyona aranyban van.

Rövid hírek

Sulyos vasuti szerencsétlenség történt Lengyelországban. Varsó közelében két személyvonat hibás váltóállítás következtében összeütközött. A szerencsétlenségnek 8 halottja, 50 sulyos és 200 könnyű sebesültje van.

Görögkeleti templomot építenek Tusnádon. Serban Mihail, földművelésügyi alminiszter a Székelyföld elmagyarosodott románjai részére Tusnádon görögkeleti templom építését szorgalmazza. Az alminiszter felhívására Nicodim pátriárka elsőhavi fizetését, 35 ezer lejt, adományozta a templom építésének céljaira.

Kigyómarás áldozata lett egy kisfiú. Bunya, krassómegyei községben Juci György 12 éves kisfiút viperakigyó marta meg. A szerencsétlen kisgyermek a lugosi kórházban borzalmas kínok között meghalt.

A tengerbe zuhant egy betegszállító repülőgép. Egy óceánjáró hajó szikratáviró útján egy nagybeteg matrózának megmentésére amerikai repülőgép kiküldését kérte. A repülőgép, midőn a beteget az amerikai szárazföld felé vitte, a tengerbe zuhant. A gép két utasa és a beteg a vízbe fulladtak. A repülőgép öttagu személyzetét sikerült kimenteni a tengerből.

Nagymennyiségű dohány égett el egy görög városban. Cavalla, görögországi városban egy nagy dohányraktár kigyulladt. 30 ezer vagon finom dohány égett el.

Sulyos gépkocsiszerencsétlenség történt Franciaországban. Eraux, francia helység közelében egy kirándulót szállító gépkocsi a Szajnába fordult. Hét ember meghalt.

Egérveszedelem Sopron környékén. Sopron környékén nagyon elszaporodtak a mezei egerek. A becslések szerint az egerek 30 ezer mázsa gabonát pusztítottak el.

Gyári tűz Bucures-tiben. A dudesti városnegyedben levő oxigéngyárban tűz ütött ki. A gyár és összes melléképületei megsemmisültek. A tűzoltóság megfeszített munkával megakadályozta a tűz továbbterjedését.

GAZDATUDOMÁNY

Tartsunk jó takarmányon nemesített állatokat!

Nem lehet könnyen változtatni a maradi gazdálkodáson, míg a falusi gazdák a helyes állattakarmányozást meg nem tanulják, arra be nem rendezkednek a földművelésben és vetésforgókban, míg a szántóföldi szalastakarmányok termelésével, főként a lucerna termelésével, nem foglalkoznak bővebben és alaposabban, míg az állattenyésztéshez szükséges abrakfélét, ki-ki saját gazdaságában sikerrel és olcsón előállítani nem tudja, míg a fiatal növendék állatoknak nem áll rendelkezésükre elegendő árpa, zab, borsó, bab, szójabab és búkköny, míg széna csűr, siló és kifutókkal ellátott, megfelelő istálló nem áll rendelkezésre. (Az istálló az állatok börtöne, ez minél kellemesebb kell, hogy legyen, míg az állatok legelője a mai állapotban marad és itató helye a mostani állapotában egészségre káros, míg csöves csalamádét még csak nem is láttak, míg a szakaszos legeltetés nyári mese előttük, míg rendes védőoltások nincsenek, addig csak sóhaj marad minden változtatás. - A növénytermelés fogalmai már kezdenek tisztulni és látunk már némi haladó lörekvést, célkitűzést, de az állattenyésztésben határozott visszaesés van, minden célkitűzés nélkül.

Amint említettük, a juhoknál, a benőtt gyapjuju, fekete, szarvatlan, bőtejű, igénytelen rackát kell tenyésztenünk, a sertések-nél a félévig legelőn élő, igénytelen, fehér, göndör szőrű mangalicát. Ép ugy helyes célt kell felállítanunk a lovak és szarvasmarhák tenyésztésében is.

A mi nézetünk a lótenyésztésben az volna, hogy a mainál esendesebb vérmérsékletű, de nagyobb testű, nem túl igényes, gyorsabb fejlődésű, jó és tetszetős küllemű, lófajtaival kellene javítani a mai állományt. Az angolfélvér, mint gazdasági munkás ló, igen könnyű, viszont a Nonius-fajtájú már sok-

szor túlnőtt testű, a süppedő, sáros, domos utainkon és kötött talajunkon hamar leromlik, tuligényes, hanem Szalonta vidékéről kis fejű, gyors fejlődésű, erős kötésű állatokat kellene hozni, hogy munkabíróbb és körülményeinknek inkább megfelelő, mindenes lovakal rendelkezünk. Sok, arról a vidékről idehozott állat már bizonyosságot tett, hogy a Mezőségen igen jól megállják a helyüket. Szóval a lótenyésztésben is legyen egy célkitűzésünk, egy általános tenyésztési irányunk, mely a mi célunkat, a mindenes ló fogalmát fedi, hogy az terüs szekérbe, ekébe, boronába, vetőgépre, lóháton, ha kell hintóba is, megfeleljen.

A szarvasmarhában még megvan a mi régi, megfelelő, körülményeinkkel megszokott fajtánk, a fehér, erdélyi fajta, igénytelen, kitartó jármás, éghajlatunkat és kezdetleges körülményeinket is kitünően megháláló, kötött talajviszonyaink és sáros utjainkat legyőzni tudó állat, csak ki kell tenyészteni, több tejre, nagyobb testűre és gyorsabb fejlődésűre. — A simenthali fajta erőltetése a Mezőségen, a neki nem megfelelő körülmények miatt, káros dolog. Nem bírja az éghajlatot, nem jó erő termelő, a mi talajunk kötöttségét nem bírja legyőzni, legelőinken nem fejlődik, a sáros utainkat, possadt vizű kutaink vizét, istálló oduinkat, takarmányozásunkat, nem fizeti, lassu fejlődésűvé és kevés tejet adóvá válik utódaiban. Amikor már több nemzedéken át végre behonosult, kevesebb erőtermelése, lustább vérmérséklete miatt, használati értéke általánosan kevesebb, mint a mi régi fehér, erdélyi fajtánk. A külföldi fajtákat is az otthonukban nagyobb teljesítő képességűvé, az ő otthoni körülményeik jobbátételével nemesítették ki, miért nem lehet ezt itt is megtenni, miért nem lehet ezt az utat választani? A talajkötöttség

nehézségeit a Mezőségen egy külföldi fajta sem fogja, még ha nem is csökevényesedik el, legyőzni, s akkor mivel műveljük a talajt? Jön, ami már megindult s a Katonában tartott vásárokon látható, ahol régebb szép fehér ökröket árultak, fekete sapkás emberek és most, a sapkájuk fehér s a marhájuk fekete, jön az olcsóbb portéka, a bival. A gazdájuk szegényedésének a fokmérője, az olcsóbb fehér báránybőr sapka s az olcsóbb bival, mely ugy a fehér erdélyi fajta, mint a simmenthali helyét elfoglalja. A bival még kisebb testű, értéktelenebb, lassabb vérmérsékletű, de még lassabb fejlődésű, de erőtermelése kitűnő, ezért azokon a vidékeken, ahol az elterjedtsége már uralkodó, ott is célkítü-

zéssel kell tenyészteni és tenyészirányt kell szabni és törzskönyvezett tenyészettel, rendszeres tenyésztői munkával, ki kell tenyészteni, hogy minél gyorsabb fejlődésű, nagyobb testű és magasabb tejhozamu utódokat nyerjünk. Nem minden bival egyforma, amért fekete, láttunk már 7 mázsás bivalat, de olyat is, mely napi 16 liter tejet adott, volt már példa, hogy a járomban a fehér ökörnél gyorsabban járt a bival ökör.

Nemesítve a bival is nagyobb termelő lehet, de ha nem kezdünk nemesítő munkához, az okszerű állattenyésztés alapelvein, félő hogy lekésünk és lemaradnak utódaink a világgazdasági versenyben.

Szilágyi Ferenc.

Erdélyi Gyümölcstermelők gyűlése. Az Erdélyi Gazdasági Egylet gyümölcészeti szakosztálya folyó hó 11-én Kolozsvárt gyűlést tartott, amelyen Korponay Kornél szakosztályi elnök elnöklete alatt Török Bálint E. G. E. igazgató számolt be a szakosztálynak a gyümölcstermelés terén kifejtett eddigi munkásságáról és jövőbeli munkatervéről. A jelentés szerint a szakosztály kedvezményes árak és feltételek mellett látta el a tagok gyümölcscsemete szükségletét. Nagyobb mennyiségű gyümölcsfacsemetét osztott ki díjtalanul a szakosztály Korponay Kornél adományából a lelkészek között azzal a feltétellel, hogy azokat az EGE gazdasági tanfolyamai alkalmával bemutatás céljára rendelkezésére bocsássák. — Örömmel vette tudomásul a szakosztály, hogy Török Bálint tollából népies modorban megírva, egy képekkel gazdagon díszített könyv jelent meg a gyümölcsfák kártevőiről, mely 10 lejért áll az érdekelt gyümölcstermelők rendelkezésére. Behatóan megvitatta a szakosztály az idej gyümölcstermés értékesítésének az ügyét, figyelembe

véve a kiviteli lehetőségeket és a különböző gyümölcscs Feldolgozási módokat. A szakosztály elhatározta, hogy az idej őszy folyamán tanulmányi kirándulásokat és vándorgyűlést rendez, a tél folyamán pedig gyümölcészeti tanfolyamokat. Foglalkozott a szakosztály a gyümölcstermés jégkár elleni biztosításának az ügyével, majd egy központi intéző-bizottságot alakított, amelynek tagjai sorába beválasztottak: Anghi Balázs Marosvásárhely, Balogh Sándor Torda, Biró Pál Ujzimánd, Csongvai Dénes Bágyon, Dénes Lőrinc Magyardecse, Kiss János Ielkész Magyardecse, Gogomán Ferenc Dés, Gyerkes Mihály Székelyudvarhely, Korponay Ferenc Fekete-falu, Lászlóffy Ernő Radnót, Mihályi Kálmán Kolozsvár, P. Nagy Sándor Retteg, Ifj. Szász István Kolozsvár, Dr. Szentiványi Árpád Kolozsvár, Ifj. Veress István Csombord, Gärtner Róbert Kolozsvár, Gönczi József.

Több kebli ügy megbeszélése után elhatározta a szakosztály, hogy Erdély nagyobb városaiban gyümölcészeti bemutatóval kapcsolatos vásárokat rendez és a gyümölcs csomagoláshoz hasz-

nált legjobban bevált ládatípusokat elkészítetteti, azokat kicsiben és nagyban megrendelés esetén az érdekeltek rendelkezésére bocsátja a legkedvezményesebb árak és feltételek mellett.

Nemzetét és országát erősíti, aki jó gazdát nevel fiából.

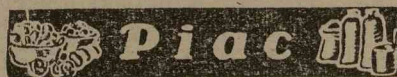
A jó gazdát a tudás, szorgalom, takarékoság jellemzi, melyeket csak tanulás útján sajátíthatnak el fiaink. Hála egyházaink gondoskodásának ma már négy iskola dolgozik azon országunkban, hogy jó gazdát neveljen. Közülük egy a csombordi református gazdasági iskola, mely különös gondot fordít az összes gazdasági tárgyak tanításán felül a szőlő, gyümölcs és konyhakerti ismeretek elsajátítására. Hogy e termelési ágak fontosságát mennyire ismeri magyar gazdaságunk, mi sem bizonyítja jobban annál, hogy az iskola minden évben tele van tanulókkal. Két hónap még és a tanítás, mely csak a téli hónapokra terjed, ismét megkezdődik. A felvételt kérők már is tömegesen érdeklődnek az iskolánál, hol az egész tanévre

(6 hónap) fizetendő díjak (élelmezés, bentlakás, mosatás stb.) összege 4325 lejt tesz ki. Az iskola bármilyen vallásu, magyar anyanyelvű, román állampolgár gyermekeit felveszi elemi iskolai végzettséggel. Tulajelentkezés esetén előnyben részesülnek a 16-ik évüket betöltött, református kisgazdaifjak. Felvételi kérelmek szabályszerűen bélyegezve Gazdasági Iskola, Aiud, Jud. Alba, Colegiul Bethlen címre küldendők. Kéréshez állami anyakönyvi kivonat, állampolgársági, iskolai, községi vagy orvosi és erkölcsi bizonyítványok, valamint egy szülői nyilatkozat mellékelendők. Bővebb felvilágosítást szívesen küld az iskola igazgatósága.

A fiatal fákat a gyümölcséformátlaníthatja.

Idén a bő gyümölcstermés következtében nagyon sok fiatal gyümölcsfán megfigyelhetjük, hogy a fiatal ágak a gyümölcstermés sulya következtében szabálytalanul helyezkedtek el. Ne feledjük, hogy fiatal növekedésben lévő fákon egy rossz helyen fejlődött gyümölcs a fa termetének későbbi alakulására káros hatással van. Így például körtefákon, melyeknek meredek és hosszú vesszőit, egy-egy gyümölcs mélyen lehuzhatja sokszor vízszintes helyzetbe, néha egészen lecsüngően is, különösen kellemetlen lehet a jelenség. A vesszők és gallyak azután vagy letörnek, vagy ilyen lecsüngő helyzetben merevednek meg, s a fa formáját egy-két esztendő alatt teljesen el is ronghatják, ha idejében nem sietünk segítségére. Magukra hagyott almafákon is gyakran tapasztalható, hogy kópos fűszerű fákká fejlődnek. Pedig néhány évi gondozás

után a kérdésnek később már elveszti jelentőségét. Amint a fa merev és erős tartó ágai kifejlődtek és a termés már nem ezeken, hanem a zömök termőcsapokon, erős termővesszőkön helyezkedik el, nem lesz sok dolgunk ezzel a bajjal, mely leginkább a termőreforduló fákon okozhat elformátlanodást és kikerülhető károkat. Ebben az időben tanácsos a meghúzott vesszőket és hajtásokat lelkiismeretesen felkötni karóhoz, vagy vastagabb szilárd ághoz, de ha semmikép nem megy másformán, esetleg a gyümölcs feláldozásával is javíthatunk a helyzeten. A múlt évben ebből a szempontból figyelembe nem vett és hajtáalakuan meggörbült lecsüngő vesszőket, a tavaszi metszés során a hajlásban vissza kell nyesni, mert az ilyen módon megnyomorított fa, ha érintetlenül hagyjuk, idővel igyekszik eredeti állapotára visszatérni és a hajlatokban újabb felfelételő hajtásokat hoz. Ezt azonban elkerülhetjük az idejekorán alkalmazott metszéssel.

A gyümölcs ipari feldolgozása érdekében!

A földművelésügyi minisztérium kezdeményezésére nagy jelentőségű tervet készítettek a gyümölcstermés ipari feldolgozására. A terv alapján német tőkével és német szakemberekkel gyümölcsfeldolgozó vállalatot fognak létesíteni. Ezzel kapcsolatban elhatározták hogy német mintára teljesen új alapokra fektetik a gyümölcsfák védelmét is.

Életbe lépett a buzaértékesítő törvény.

Lapunk előző számaiban ismertettük a buzaértékesítési törvény rendelkezéseit. Tekintettel arra, hogy az Ókirályságban mindenféle megkezdődött az újbuza értékesítése, a kormány a törvényt életbe léptette. A hatóságok ellenőrzik az eladásokat abból a nézőponthól, hogy a termelők elérhessék az előírt árakat. A kormány minden intézkedést megtett, hogy a buzaeladás során a közvetítőket kizárja.

Fog-e drágulni a gyapjuszövet?

A vásárló közönség nagy aggodalommal tekint az őszi idény elé, mert attól tart, hogy a gyapjuszövet ára nagyon meg fog drágulni. Az aggodalmakkal szemben meg lehet állapítani, hogy az őszi és téli szövetek áraiban egyelőre nem fog jelentős változás mutatkozni. Sőt a katonakabátnak és rendes télikabátnak való posztó ára lényegesen olcsóbb lesz. Az árak természetesen még nem alakultak ki véglegesen, mert sok mindentől függ, hogy miképpen szabják meg a gyárak az árakat. Így elsősorban függenek a gyapjuszövetek árai a világpiac helyzetétől és külpolitikai körülményektől. Egyelőre azonban ugylátszik, nem kell jelentős drágulástól tartanunk.

Drágult az élet Marosvásárhelyen.

A munkaügyi felügyelőség megállapította, hogy a marosvásárhelyi piacon az év első felében az árak 12 százalékkal drágultak.

Hogyan halt meg Petőfi Sándor?

Julius utolsó napjai évről-évre nagyobb tömeget látnak Segesváron. Románia minden részéből érkeznek falusiak és városiak, egyesek és csoportok a július 30-iki Petőfi emlékünnepekre. Elzarándokolnak a Segesvár mellett lévő fehéregyházi emlékműhöz, amely épen azon a helyen fekszik, ahol valamelyik barázda alatt örök álmát alussza a nagy magyar költő: Petőfi Sándor.

Az idén valószínűleg még nagyobb lesz a Petőfi emlékünnepen résztvevők száma. Hiszen épen ebben az évben, 1939 július 31-én van 90-ik esztendeje a segesvári ütközetnek, melyben a 26 éves Petőfi Sándor hősi halált halt.

Hogyan zajlott le ez az ütközet? És tulajdonképpen mit jelent Petőfi költészete a magyar irodalomban?

A segesvári ütközet a Bem tábornok vezetése alatt küzdő magyar csapat és az osztrákok és oroszok nagy tulerőben lévő hadserege között zajlott le 1849 július 31-én. Bem csapatai márciusban Bánffyban a környékének kivételével egész Erdélyt a kezükben tartották. Szabadságukat védve, olyan elkeseredetten támadták az osztrákokat és az oroszokat, hogy ezek nem tudtak sokáig ellenállani, s csakhamar kimenekültek az országból. Az oroszok újabb segítséget kaptak s nemskára újból betörték Erdélybe. De most már sokkal nagyobb volt a magyarok ellen induló orosz-osztrák hadsereg, mert egyszerre nemcsak Erdélyt, hanem Magyarországot is elárasztották. A 152 ezer főnyi magyar hadsereg kénytelen volt szembeszállni 194 ezer oroszral és 176 ezer osztrák katonával, azaz összesen 370 ezer főnyi ellenség indult meg 152 ezer magyar ellen.

Ilyen, több mint kétszeres tulerő és a magyarnál nagyobb tüzéség fogott hozzá 1849 június havában a magyar szabadságharc leveréséhez. Bem erdélyi hadseregét három oldalról betörő orosz-osztrák hadak fogták körül. Bem villámgyorsan próbált védekezni. Az ellene felvonuló orosz- és osztrák hadakat külön-külön megverte, de mikor július 31-én Segesvár mellett egy nagyobb orosz sereggel került szembe, csatát veszített. A csata tulajdonképpen a fehéregyházi határon történt, Segesvártól nem messze. A magyar tisz-

tek között ott volt Petőfi Sándor, Bem tábornok hadsegéde is. Az ütközet folyamán eltűnt; még a holttestét sem tudták megtalálni. Valószínűleg az első kozákroham áldozatai között volt.

A 26 éves, hősi halált halt költő nemesak a magyar, de az egész világirodalomnak egyik legnagyobb értéke. Egy kiskőrösi gazdálkodó mészáros fia volt, rengeteget nyomorgott és szenvedett. Szókimondó és önálló természete miatt iskoláit nem tudta befejezni. Egy darabig színész volt, majd beállott katonának. De itt sem volt sokáig maradása s csakhamar tovább vándorolt. Végül egyik költőtársa segítségével kiadta első verskötetét s ettől kezdve sorsa lassankint jobbra fordult. Pesten telepedett le s újabb versei óriási hírnevet, nagy népszerűséget és biztosabb anyagi helyzetet hoztak számára. Az 1848-as pesti forradalomban, a március 15-iki határozatokban vezető része volt, hiszen az eseményeket a „*Talpra magyar*“ című verse indította el. Nemsokára nemzetőri szolgálatot vállalt, majd pedig Bem hadsegéde lett, őrnagyi rangban. Így esett el a segesvári — fehéregyházi csatamezőn 1849 július 31-én.

Petőfi vitte bele a verskölteszetbe először a nép nyelvének szépségét és egyszerűségét. Ezért olyan egyszerűek a versei, hogy azokat mindenki megérti. Míg a korábban élő magyar költők leginkább idegen hatások alatt voltak, Petőfi a magyar népkölteszet ősi szépségeit szóltaltatta meg verseiben. Ezért folynak versei olyan természetes egyszerűséggel, mintha beszélne. Megverseli a nép fiait, a juhászt, a kisérest, a mulató legényeket, a betvárt stb. Petőfi a szabadság költője. Korábban ő volt az ifjúság vezére és képviselője. Verseiből az örök ifjúság gondolkozása, lelkesedése áramlik az olvasók elé. De ugyanakkor a szabadság izzó, tüzes lehellete is. Am ez a szabadság világszabadság. Petőfi nem egy nép, hanem minden nép szabadságának kivívásáról énekelt. És nemesak irt, nemesak hirdette a szabadságot, hanem annak védelmére önként fegyvert fogott. Ugy esett el, amint megjövendölte egyik versében: csatatéren, a szabadságért küzdve, még pedig a kis népet leigázó orosz óriás ellen... Ezelőtt 90 esztendővel.

A múlt és jelen találkozása.

Julius 9-én a kénosi unitárius egyházközség ujonnan épített lelkeszi irodájának felavatásával kapcsolatban bensőséges ünnep folyt le. A szentgericei Jakab-család, mely a múltban is patronusa volt az egyházközségnek, a jelen építkezéshez is gazdag adománnyal járult hozzá, minek ellenében az egyházközség a temetőjében levő családi sírok gondozását vállalta. Délután két órakor a templom előtt a családi sírokhoz vonult a palástos lelkészek vezetésével a község s a környék összesereglett népe. (Itt nyugszanak többek közt Jakab Lajos köri t. ü. gondnok, 1803—89, Jakab Gyula, alispán 1837—1926, dr. Jakab Tibor ügyvéd stb.) A példátmutató áldozatkészség családi hagyománya előtt Balázs András t. b. esperes emlékbeszéde gyűjtötte fel a megemlékezés fáklyáját, s a gyermekdalárda énekelt Firtos Áron énekvezér-tanító vezetésével. A sírok megkoszorúzása után a templomba tért vissza a gyülekezet, hol imádkozott Sándor Gerely nyug. lelkész, beszédet tartott dr. Fikker János teológiai tanár, aki a hitnek cselekedetekben megnyilvánuló erejét véste a hallgatóság szívébe. Az építkezésről Kővári Jakab helybeli lelkész számolt be, találónan esetelve azt a szerepet, ami a papi lakásé volt a múltban s ami reá vár a jelenben. A helybeli nőegylet Kőváriné

Pálffy Margit elnöknő utmutásával új szószék, papiszék, karzat terítőket, egy tag Geléd Lajosné sz. Lukács Vilma urasztali terítőt varrt és adományozott az ünnepi alkalomra. E munkának legnagyobb szépségük abban van, hogy anyaguk, fonásuk, szövésük, varrásuk az utolsó öltésig otthon az asszonyok munkájával készült ősi székely minták után. A lelkési telken az irodánál Bálint Ödön köri esperes mondott gyönyörű felavató beszédet és imát. Ünnepély után közétkezés és tánmulatság volt. A szentgericei Jakab-családot az ünnepélyen dr. Máthé István köri felügyelő-gondnok és neje, dr. Szabady Tivadar ny. főszolgabíró és neje képviselték, míg dr. Jakab Zoltán királyi közjegyző Balassagyarmatról táviratilag fejezte ki együttérzését e meleg és közvetlen családi és közösségi ünnepellyel.

Műkedvelő előadás Szászfenesen.

A szászfenesi római katolikus egyházközség műkedvelői Illyés Ferenc nyugalmazott jegyző és Vajda Lajos igazgatótanító rendezésében vasárnap hozták színre másodszer Szigligeti „Cigány” című népszínművét a katolikus közművelődési ház színháztermében. A szászfenesiek megérdemelt sikert arattak az előadással s egyuttal tanujelét adták annak, hogy építő, komoly munkát végeznek

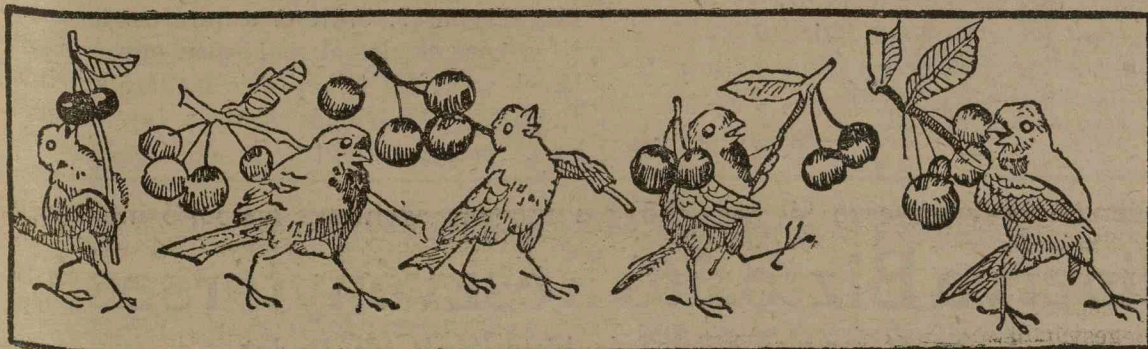
művelődési téren. A szerepeket Szabó József, Lőrincz János, Takács György, L. Illyés Juliska, Szabó Anna, Kálmán János, Lőrincz József, Illyés Berta, Ostoros István, Illés János, K. Ostoros Anna, Kálmán Mari, Kertész Lujza, Takács Mari, Lázár György, Illés János és mások játszották nagy igyekezettel. A főszereplők gyakorlottságról tettek bizonyágot s így méltán jutottak nagyobb szerepekhez, a többi műkedvelők is azonban kivétel nélkül lelkesen végezték munkájukat. Az előadás után tánmulatság volt a közművelődési házbán.

A világ leghíresebb diák-énekara Budapesten. Rendkívül érdekes, képekkel illusztrált cikket közöl erről a Délibáb új száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg.

Ha sikert akar elérni,

hirdessen a

„MAGYAR NÉP”-ben!

Mulaffató

HA FÉRFI VAGY, LÉGY FÉRFI.

Ha férfi vagy, légy férfi,
S ne hitvány, gyöngé báb,
Mit kény és kedv szerint lők
A sors idébb-odább.
Vélénk eb a sors, csak csahol;
A bátraktól szalad,
Kik szembeszállnak vele...
Azért ne hagyd magad!

Ha férfi vagy, légy férfi,
S ne szád hirdesse ezt,
Minden Demosthenesnél
Szebben beszél a tett.
Építs vagy ronts, mint a vihar
S hallgass, ha műved kész,
Mint a vihar, ha megtevé
Munkáját, elenyéssz.

Ha férfi vagy, légy férfi,
Legyen elved, hited,
És ezt kimondd, ha mindjárt
Véreddel fizeted.
Százszorta inkább éltedet
Tagadd meg, mint magad;
Hadd vesszen el az élet, ha
A becsület marad.

Ha férfi vagy, légy férfi,
Függetlenségedet
A nagy világ kincséért
Áruba ne ereszd.
Vesd meg, kik egy jobb falatért
Eladják magukat.
„Koldusbot és függetlenségl”
Ez légyen jelszavad.

Ha férfi vagy, légy férfi,
Erős, bátor, szilárd;
Akkor, hidd, hogy sem ember.
Sem sors könnyen nem árt.
Légy tölgyfa, mit a fergeget
Ki képes dönteni,
De méltóságos dereká
Meg nem görbítheti.

Petőfi Sándor.

Petőfi- emlékek.

Petőfi és Teleki Sándor.

Petőfi 1846-ban Szatmáron egy jó barátjánál s költőtársánál volt szállva, Papp Endrénél. Innen elnéztek Nagy-Károlyba, szeptember 8-án, meglátogatták a költő és publicista Riskó Ignácot.

A vendéglőben, ahol ebédeltek, a szomszéd asztalnál ült egy fiatal ember. Riskó átátszólt hozzá, s Petőfi is belévegyült a társalgásba. A jóbarátok egyike e fiatal embert bemutatta Petőfinek. Teleki Sándor gróf volt.

— Ön az első eleven gróf, akivel beszélék, mondá Petőfi

— Hát döglöttel beszélétel-e? — kérdé Teleki.

— Az magam is voltam komédiás koromban.

— No, cimborám, velem ugyan nem sokat nyertél, mert magam is csak olyan vad gróf vagyok.

Petőfi mélyen belenézett a gróf szemébe s kezét nyujtotta. A demokrata költő ilyen választ az arisztokratától nem várt volna.

Szerető barátok lettek. Petőfi tudvalevőleg Teleki Sándor koltai kastélyában töltötte mézesheteit.

Petőfi és bámulója.

Petőfi Sándor csendesesen ült a Pilvay kávéházban, mikor hirtelen hozzálép egy irtóztató hegyesre kifent bajuszu, marcona, kárpagos, kardos jurátus és dörgő basszus hangon így kiált rá:

— Te vagy Petőfi Sándor?

— Én vagyok.

— Te írtad azt, hogy „A virágnak meg tiltani nem lehet“?

— Én.

— Jaj, töröm a zuzádat, azt a hét fűzfán füttyülő... ordított a jurátus, hosszú cifra káromkodással, miközben egy óriás öleléssel, székestül felkapta és mellére szorította Petőfit, kacskaringós áldását így végezvén be: ...beh szeretlek!

Minden magyar jegyezze jól meg, hogy a magyar egyházak biztosító intézete a

Minerva Biztosító Részvénytársaság

Tehát magyar kötelesség biztosítását ide átadni.

A bujdosó

Szováti Orsós Mihály a tizennyolcadik század elején nevezetes férfitól volt Debrecenben. Birtoka volt bőven, nagy kőháza a Német-utcán ékeskedett, pénze is lehetett, mert a városnak gyakran adott kölcsönöket, amelyről soha nem vett se írást, se kamatot, akképpen okoskodván, hogy becsületes, módos ember segít városán, mikor az megszorul.

De jószívű volt Orsós Mihály a város szegényeivel szemben is; szerette az Úr házának ékességét, az úri szent vacsorához a bor minden alkalommal az ő pincéjéből, a fehér kenyér az ő kamrájából került ki. Végül az elszegényedett Csóri Sámuel ifjúnak évenként százket forintot adott, hogy tanulmányát külső iskolában végezhesse.

A város népe nagyra becsülte Orsós Mihály uramat és nem egy alkalommal kínálta fel neki a sénátori tisztséget, ő azonban nem vállalt hivatalt.

Orsós Mihályt szerették volna barátai megházasítani. Mi tőrés-tagadás benne, tett is Orsós Mihály uramnak a Komádi uram Veronka leánya, ennek szíve azonban Barna Ferke felé hajlott. Ekkor aztán elhatározta Orsós, hogy nem házasodik meg.

Harminckét éves volt Orsós Mihály, mikor a Rákóczi zászlóbontása bekövetkezett. A debreceni fiatalság is megmozdult és seregesen mentek a fejedelem táborába felajánlani erős karjukat a hazának. Nem akart elmenni Orsós Mihály sem. Ragyogó vitézi ruhát öltetett remekbe a Sasi Ferenc műhelyében, jó, futós lovat szerzett be Erdélyből és vagyonát András testvéreire bízva, elment sokadmagával a szabadság megvédésére. Előbb még végrendeletet tett vagyonáról halála esetére; akképpen rendezkedvén, hogy ennek fele legyen András testvéreé, a másik a Barna Ferkéék leánykájáé.

Orsós Mihály uramnak helyén volt a szive a háborus napokban is. Daliás természetét, vitézségét, szabadságszeretetét a fejedelem is ismerte és csakhamar hadnaggyá nevezvén maga mellé rendelte. Mihály hálás volt a fejedelem kegyéért, egy tapodtat sem távozott arra oldala mellől és csak akkor távozott, ha a fejedelem fontos küldetéssel bízta meg.

A Rákóczi serege napról-napra gyarapodott. Új és új csapatok érkeztek az ország min-

den vidékéről és így Debrecenből is, akikből Mihály mohón tudakozódott, hogy mi hír a városban. Örömmel hallotta, hogy Barna Ferkéék boldogok és hálát adott Istennek, hogy boldoggá tette azt a leányt, aki nem lehetett az övé.

Két esztendő telt Orsós Mihály a fejedelem táborában. Látott ezen idő alatt biztató, dicsőséges napokat és átélt sok reménytelen, keserű órát. Mikor aztán lelohadt a nemzeti lelkesedés, mikor a magyar csapatok a túlerővel szemben lemondtak a győzelem reményéről és maga a fejedelem is csüggedve állott reményei romján, ő is elvesztette bizalmát a jövőben. És hazafiúi bánatában szomorú jövőjére gondolt. Ekkor elhatározta, hogy nem megy vissza Debrecenbe, hanem elkíséri a fejedelmet a bujdosás és bizonytalan ság útjára.

— Miért követnél engem? — szólt hozzá Rákóczi jóságos lelkével. — Nekem már nincs eszem reményeim csak csalódásaim...

— Engedd meg, uram, hogy követhesselek, — szólt kéréssel Orsós Mihály. — Boldog én már úgy sem lehetek otthon. Idegen világban élnék és a bánat eltemetne. Így meg, ha veled leszek, jöhet az idő, mikor dicsőséggel jövünk vissza, midőn lobogó győzelmeddel fogja hirdetni az egész országban és uralkodni fogsz lelked hatalmával és honszerelmed erejével a magyarok felett.

És a fejedelem átölelvén hűséges katonáját, elvitte magával az idegenbe.

Rákóczi a külföldi udvaroknál előbb csak biztatást nyert, azután az ígéretek is elhalványultak. Messze, künn a tengerparton is szövögette terveit, de hazáját nem tudta visszaszerezni...

A múltak emlékein merengett és csak a futó felhőktől, repülő madaraktól küldött üzenetet hazájába. Keveset beszélt a fejedelem s ha szólt is, arra kérte hűveit, hogy ne kössék össze sorsukat az ő boldogtalan végzetével. Egy-kettő a bujdosók közül ott is hagyta az idegen földet, Orsós Mihály azonban hű maradt a fejedelemhez.

Egy kevés ideig tartó boldogság azonban mégis virradt Orsós Mihályra, mikor bujdosó társának, Szentmiklóssy Menyhértnek Anna leányát felségül vette. A közös sors egymás-

hoz fűzte a két nemes szívet. A násznagyi tisztet maga a fejedelem vállalta el és ezen alkalommal török míves által készített arany nyakláncot ajándékozott Annának azon kéreással, hogy ezt az emléket őrizze meg az élet minden viszontagságai között.

Orsós Mihály boldogsága azonban csak egy évig tartott, mert Anna fiatalon meghalt. Ekkor annyira erőt vett a Mihály szívében a fájdalom, hogy bizonyára elemészti magát, ha nem nézi a sorsában osztozó fejedelmet.

Igy aztán hordozta keresztjét tovább. Mikor aztán bekövetkezett a fejedelem halála, még szegényebb lett Orsós Mihály. Hogy nem kötötte semmi az idegenhez, elhatározta, hogy visszatér hazájába. Elhatározását tett követte és sok fáradalom után visszaérkezett Debrecenbe.

Egy évig tartózkodott a csalódott ember Debrecenben. Hiába volt azonban mellette testvére, valami vonzotta őt vissza oda, ahol reménye, felesége és fejedelmi ura nyugodtat. Az élőknel jobban szerette a halottakat és ezek közelében kívánta leélni hátralevő napjait. Igy történt aztán, hogy vagyonát újra elrendezvén, elbúcsuzott rokonaitól és vissza tért azokhoz a sírokhoz, melyekbe boldogságát temette.

Nyolc évig hordozta még ott az élet terhet Orsós Mihály. Bújdosó társai lassankint kidőltek mellőle, úgy, hogy nemsokára majdnem egyedül ette a hontalanság keserű kegyelmeit.

Aztán eltemették őt is Anna mellé és végre bevégezvén hosszú kálvária-utját, megpihent; utolsó sóhajában is áldva a fejedelmet emlékezetét...

Apróságok • Adomák

A kínai kereskedő becsülete.

Egy előkelő angol ur számára közelebről Kinából hatalmas ládában szállítmány érkezett. Az angol kibontotta a ládát és meglepetve tapasztalta, hogy abban mesés értékű kínai porcellán készlet van. Mivel a készletet nem rendelte, levélben fordult a feladó céghez, világosítsák fel, hogy miért küldötték a készletet? A kínai cégtől meglepő választ kapott. A készletet az 1700-as évek végén az érdeklődő egyik őse rendelte meg és árát akkor ki is fizette. A rendkívül finom, csodás szépségű és teljesen kézimunkával elkészített készlet gyártásán egy család több nemzedéke dolgozott. A csaknem 150 évig tartó munka most befejeződött és így a cég a készletet a megrendelő törvényes leszármazottjának annak rendje és módja szerint kötelességének tartotta leszállítani.

Az udvarias kínai kereskedő azzal fejezi be levelét, hogy reméli, miszerint a munka kiérdemelte a rendelő utódjának legmagasabb megelégedését.

Miért vannak délután a zivatarok?

Az időjárás kutatók kétféle zivatart különböztetnek meg. Az egyik fajta zivatart az okozza, hogyha hidegen levegő tömegek nyomulnak be a meleg levegő tömegekbe. Ilyenkor megbomlik a levegő egyensúlyi állapota és zivatar tör ki. A zivatarok második fajtáját a nyári melegség okozza. Ezek a leggyakoribbak a mi hegyvidékeinken. A nyári zivatarokat az okozza, hogy az erős napsugárzás következtében a talaj és a talaj felett lévő levegő felmelegszik és a magasba száll. Igen ám, de felszállás közben a levegő lehül és a hideg levegőből felhő alakjában kicsapódnak a párák. Ezer méter magasságban már tíz fokkal hidegebb a felszálló levegő, mint a föld szí-

nén és így sok vizgőz válik ki belőle. Nagyfelmelegedések idején a földről felszálló levegő tíz kilométer magasságig emelkedik. Elképzelhető, hogy olyan magasságban milyen nagyfokú lehülés következik belé. Az ilyen nagy magasságokban uralkodó hideg okozza aztán, hogy a vízeseppel jéggé fagnak és pusztító jégverés alakjában zudulnak a talajra. A zivatarok a leggyakoribbak június és július hónapokban, azonban még augusztus hónapban is sok zivatar van. Augusztusban azonban a jégverések már nemigen szoktak lenni.

Ha az elmondottakat átgondoljuk, megállapíthatjuk, hogy a meleg következtében előálló zivatarok kifejlődésére a legalkalmasabbak a déli órák, mert akkor vannak a legmelegebbek. Tekintve azonban, hogy a zivatar kifejlődéséhez bizonyos idő kell, ezért nem a legmelegebb déli órákban vannak a zivatarok, hanem valamivel később, rendszeren 3 és 6 óra között.

Különös villámcsapás.

Norvégia Hamar nevű városa felett zivatar vonult át. A zivatar alkalmával a villám egy épületbe csapott, amely földig leégett. Amikor az épület romjait eltakarították, különös felfedezést tettek. A megüszkösödött romok alatt értékes történelmi leletek kerültek napvilágra. A norvég történészek azonnal hozzákezdtek az ásatáshoz és rendkívül érdekes őstörténelmi leletekre bukkantak. A villámcsapás folytán napvilágra került történelmi emlékekből szabadtéri muzeumot alakítanak.

Mussolini ajándéka.

A spanyol nemzetiek győzelme egyúttal az egyház győzelmét is jelenti, mert a köztársaságiak teljesen kommunista elvek alapján véres egyházi üldözést folytattak. Ciano gróf spanyolországi látogatása alkalmával Mussolini nem feledkezett meg a spanyol katolikus egyházzal szemben. Ciano által gyönyörű feszületet küldött Goma bíboros érseknek, a spanyol egyház fejének. A gyönyörű feszület értéke egymillió líra. A feszületet Ciano felemelő ünnepség keretében nyújtotta át Toledóban a spanyol bíboros érseknek.

Hidegvér.

A kalauz a jegyeket vizsgálja a vonaton. Amikor Kohn jegyét nézi, dühösen felkiált.

— Ez a jegy a személyvonatra szól s maga gyorsvonatra ült.

— Nü — mondja Kohn nyugodtan — felőlem mehet ez a vonat lassabban is.

Kerülő szóval.

Ur: Te gyerek, micsoda meseterember az apád?

Fiu: Talán bizony elszakadt az ur cipője?

Nyelvtan órán.

Tanár: Mondjon egy mondatot!

Diák: Van pénzem.

Tanár: Mondja a jövő időben!

Diák: Nincs pénzem.

Koldusszegényen halt meg egy volt amerikai milliomos. Rendkívül érdekes cikkben számol be Tolnai Világlapja legujabb száma P. D. Armour amerikai milliomos tündökléséről és bukásáról. Szegény parasztgyermek volt Armour, aki élelmiszerekkel dáriusi vagyont szerzett magának, de élete végén mégis szegényen, elhagyatottan halt meg.

Tanácsadó

Azon előfizetőink részére, akik bármely ügyből kifolyólag tanácsra szorulnak, ezen rovatunkban készségesen megadjuk a választ. Tekintettel arra, hogy szakértőinknek a tanácsadásért fizetnünk kell, felkérjük olvasóinkat, hogy a beküldött tanácskérő levélhez mellékeljenek 20 lejt (orvosi tanácsokért 30 lejt) könnyebbség okáért bélyegben. A tanácsadás költségeit mi nem fedezhetjük. Ha a választ levélben kívánják, ezenfelül még külön portódíj is beküldendő. Csak azokra a levelekre válaszolunk, amelyekhez a 20 lejt is csatolva van. Fenntartjuk azonban azt a jogot, hogy olyan levelekre amelyek közérdekűek, a választ lapunkban adjuk meg.

L. M. Panaszából úgy látjuk, hogy a fal mellé ültetett futószőlője azért nem terem, mert a talaj nagyon gyenge táperőben van. Azt tanácsoljuk, hogy kora ősszel alaposan trágyázza meg a tövek körül a földet érett istállótrágyával, vagy portrágyával. Ha esetleg szuperfoszfát műtrágyához könnyen tud jutni, az is nagyon jól beválik a szőlő trágyázásánál. Bármilyen trágyaszert használ, jól be kell kapálni a földbe, mert különben a trágyának nagyon sok értékes része megveszendőbe.

A legjobb tanácsadó dr. Nagy Endre és dr. Szász Ferenc

GAZDATUDOMÁNY

Tapasztalt és tanult gazda termését megháromszorozhatja.

című közel 700 oldalas, számos magyarázó képpel díszített, teljes gazdasági szakkönyve. A „Magyar Nép” előfizetői számára a könyv kézbesítési díjjal együtt csak 80 lejt, a bolti ár egyébként 90 lejt. A rendelés összegét kérjük előre beküldeni, mert utánvételezéssel többbe kerül.

Igyekezzenek mindeki mielőbb beszerezni a

GAZDATUDOMÁNY

című könyvet, mely a legjobb tanácsadó.

Megrendelhető a Magyar Nép kiadóhivatalában Kolozsvár, Str. Baron L. Pop 5.

M. I. Ismerőse helyesen állította, hogy Németországban van olyan diófa, amely nem faalaku, hanem bokor és már hároméves korában termőre fordul. Ezt a diófajtát hosszas munkával nemesítették Németországban. Alakja nagyon szép és így díszbokornak is ültethető. Sajnos, nálunk az újfajta diót még nem lehet kapni, de reméljük, hogy rövidesen a mi fiskoláinkban is meghonosítják.

A. I. Ojtoz. A méz házi felhasználásáról a következő könyvből kaphat felvilágosítást: Kremniez-kyné házi mézes tészták készítése, ára 25 lej és 8 lej portó. A méhsőr a következő módon készül: Főzünk fel lassu tűznél $7\frac{1}{2}$ l. vizet 1 l. mézzel, szedjük le a habot fővés közben, néhány óra múlva adjunk hozzá 60 gramm komlót, kevés koriandert, galgantgyökeret, kardamont és szerecsendiót. Hagyjuk néhányszor felforni a hozzáadott alkatrészekkel együtt. Azután levesszük az üstöt a tűzről, a lehült folyadékot, melyhez némi seprőt adunk, hordóba öntjük erjedésre. A hordót csapig töltjük és nyitva hagyjuk. Erjedés után néhány hónapig állania kell a méhsörnek, azután palackokba lehuzzuk. A kierjedt méhsört úgy kell ecetté átalakítani, mint ahogyan a borecet készül. A mézbor mézből és borból készül. Mondhatjuk, hogy mézzel édesített bor. Izlés szerint fűszerezni is szokták.

Szerkesztői üzenetek

Alább felsoroltaknak köszönetet mondunk a bejelentett új előfizetőkért.

K. M. Nagybacon, B. B. J. Ürmös, D. M. Nagyajta, Ifj. B. M. Erősd, S. M. Felsőtömös, D. J. Magyarpécska, V. J. Csomortán.

ELŐFIZETŐINKHEZ!
Pinczeffy Sándor megbízottunk aki ezidőszereint Udvarhelymegyében végez lapunk érdekében munkát, a legközelebbi napokban a megyének Udvarhely és környékbeli falvait keresi fel. Felkérjük mindazon előfizetőinket, akik az említett területen laknak, hogy megbízottunk megjelenése alkalmával szíveskedjenek a feltüntetett hátrálékos összeget szabályszerű nyugta ellenében kifizetni. Ismételtén közöljük, hogy azon előfizetőinket, akikhez nem tudunk ez alkalommal megbízottat küldeni, postautalványon szólítjuk fel és felkérjük, hogy a feltüntetett összeget ugyanazon postautalvány felhasználásával küldjék be kiadóhivatalunkhoz.

P. S. Bajával szakorvoshoz kell fordulnia. Dr. Gyergyay Árpád, fül-, orr-, gége-orvos külföldi elő-

adásait befejezte s hazatérve megkezdte rendeléseit. Julius és augusztus hónapokban szombat és vasárnap kivételével délelőtt 12-1 óra közt, délután 2- $\frac{1}{4}$ óra közt rendel.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: V. S. Bala 155, N. M. Marosvásárhely 155, F. A. Székelybethlenfalva 150, Zs. K. Ujborlonyvénny 143, B. J. S-é Mezőpanit 150, Ifj. B. I. Magyarvalkó 155, Sz. S. Kisadorján 85, Cs. M. J. Holtmaros 155, T. vajgyár Marosvásárhely 155, M. Kaszinó Szászváros 155, K. A. Borszék 200, Özv. S. G-né Erdőgyarak 155, S. M. Felsőtömös 155, S. I. Mezőörményes 155, D. S. Nadrág 155 lej.

Apróhirdetések

Minden szó 4, vastagabb betűvel 8 lej. Legkisebb hirdetés 5 lej. Allástkeresők részére 20 szó 40 lej. — Előfizetőinknek minden szó 3, vastagabb betűvel 6 lej. Az apróhirdetési díj előre fizetendő. Jelíges leveleket csak portó beküldése esetén továbbítunk. Ugyiszintén az érdeklődésekre is csak úgy adunk választ ha a válasz lev. lapot mellékelik vagy bélyegben küldik be a portóköltséget.

Eladnám, vagy elcserélném Kolozsvári házastelekkel egy 2280 és 5700 tókes szőlőt, 500 □-öl termő gyümölcsöst hozzáépített lakóházzal. Teljesen új épület 2 szoba, veranda, beton borpincével és hold erdő. Állomás mellett. 100 ezer lejért. Borsai Gábor, Orosfaia, Milas, jud. Mures.

Laptulajdonos: Magyar Nép R. T.
Főszerkesztő: Gyallay Domokos.
Felelős szerkesztő és ügy. igazgató dr. Szász Ferenc.

Minerva Rt. nyomdája Kolozsvár
Serv. Cen. C. VI. A. Bun de imprimat.

Erdély legjobb
mezőgazdasági és közigazdasági
szaklapja a

MEZŐGAZDASÁGI SZEMLE

Mutatványszámot ingyen
küld a kiadóhivatal

Kolozsvár, Strada Baron L. Pop 5. sz.

Előfizetési díja egész évre csak 80 lei.

Ember-virágok.

Első pillantásra azt hinné az ember, hogy ezek a leányok valamelyik magyar faluból kerültek a fényképező gép elé. Pedig nagyon messzi ország gyermekei ők: finn testvéreink ember-virágai! Ott nem cserélik föl szép hazai ruházatukat városi cifra és drága köntösökkel, mint nálunk igen sok vidéken.

Tanuld meg!

Hogyan lehet megszüntetni könnyen a fogfájást?

A fogfájás megszüntetésére kitünően lehet használni a szeszbe vagy kölnivizbe áztatott vattát. A vattát azon oldalon, amelyik oldalon a fájós fog van, az orrlukba vagy a fülbe kell dugni. A fogfájás nagyon rövid idő alatt teljesen megszűnik. Ha a fogfájás ismét fellépne, az eljárást meg kell ismételni!

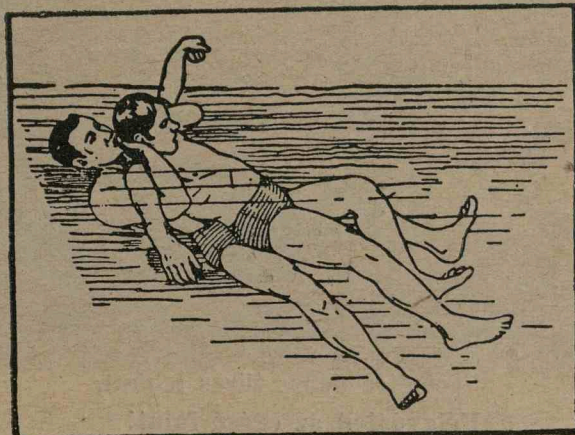
Mennyi vizet igyunk nyáron?

Meleg nyáron minduntalan szomjazunk, mert a garatunk nyálkahártyájában lévő idegek kiszáradnak s mi ezt az izgalmat érezzük szomjuságnak. Nagyobb vérvesztés esetén, izzadás, hányás, hasmenés, vagy túlsós étel fogyasztása után nagyobbfokú a szomjuság is. Csillapítása legegyszerűbben folyadék ivása által történik. E célra legmegfelelőbb a víz. Nem szabad azonban a vizivást tulságba vinni, mert a szervezetnek a sok víz árt. A víz felszívódása a bélrendszerre, a víz keringetése a szívre és erekre, végül kiválasztása a vesékre jelent megterhelést. Ezenkívül a vizivás az izzasztást is fokozza, az izzadás okozta vízvesztés pedig ismét arra ingerel, hogy megint igyunk. Éppen ezért még nyári, nagy melegben is kerüljük a túlbő vizfogyasztást. A napi folyadékmennyiség az 1-1 és fél litert ne haladja meg. Különösen ne szív- és vesebetegeknél. A tulsók viz ivása ellen küzdhetünk úgy is, ha az étrendünket szabályozzuk és a só, fűszereket vagy cukrot lehetőleg megszorítjuk. A száj kimosása hideg vízzel, az arc, kezek ismételt lemosása,

esetleg hideg zuhany csökkenti a nagy szomjuságérzést. Lázas betegnél kevés citromot adunk a vízhez, így jobban enyhíti a szomjat, mint a tiszta víz. Hányás esetén 1-2 kávéskanálnyi megtört jeget kell nyelni, ez a hányingert csökkenti.

Hogyan mentjük meg a fuldoklót?

A nyáron sok halálos szerencsétlenség történt fürdőzés közben. Gyakran olvastunk arról, hogy a mentés nem sikerült, sőt a vízbe fulló megmentésére siető is a vízbe fulladt. A vízből való kimentésnél a legelső dolog, hogy nyugodtan és higgadtan cselekedjünk. Ha a fuldoklót a partról meg tudjuk menteni, ruhat, kötelet, vagy hosszú husángot használ-

lunk a megmentéshez. Ha úszva kell menteni, vigyázzunk arra, hogy a fuldokló ne rántsón a mélybe, tehát közelítsük meg hátulról és magunkra húzva úgy usszunk ki vele a partra, amint a kép mutatja. Ha az illető elalélt, azonnal mesterséges légzést alkalmazzunk. Vigyázzunk arra, hogy a mentés után rögtön fejét mélyebbre helyezzük, mint a törzsét, hogy a víz kifolyjon belőle. Ha orvos van közelben, azonnal hívjunk orvost.

Fent a lankán élet árad,
Lent a völgy is érzi lábát.
Mi erőnk van, összetenni,
S mi áldás gyűl, összeszedni!

Vigyázz magadra!

Szemétre dobsz tüzes hamut,
Felgyújtod az egész falut!

Mit kell tudni az eltevésre szánt zöldség trágyázásáról?

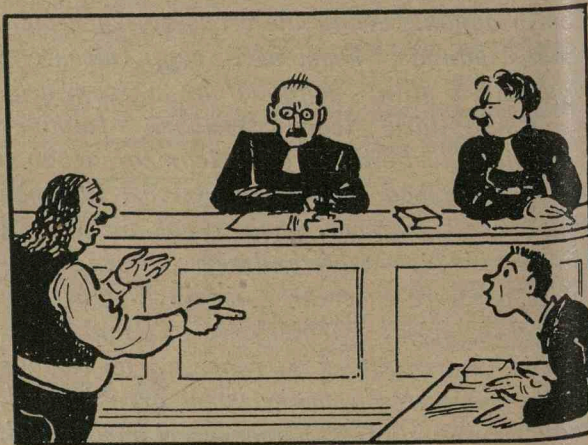
A befőzés után eltevésre szánt zöldség trágyázásánál különleges szabályokat kell betartani. Ha ugyanis a trágyázást a szokásos módon végezzük, könnyen megeshetik, hogy az eltett zöldség megromlik. Fon-

tos szabály, hogy az eltevésre szánt zöldség ne friss trágyás földbe nőjön, a föld azonban legyen tápanyagokban bővelkedő. Ha ilyen helyről származó zöldséget főzünk be, biztosak lehetünk, hogy a zöldség nem fog megromlani. Befőzni most zöldborsót, spárgát, karalábét, spenótot lehet. De ismételjük, hogy a befőzésre szánt zöldség ne származék friss trágyás helyről.

Spirituszfolt eltávolítása asztalból.

Dörzsöljük be az asztalt ecetes ruhával, majd terpentinszeszbe mártott puha kefével keféljük át.

A jószívű vádlott.

— Legyen elnézéssel, bíró úr!
— Hogyan legyen elnézéssel, mikor ez már a harmadik esete magának?
— Nem értem, hanem a szegény ügyvéd urért! Mert igaz, hogy ez nekem már a harmadik bűnemet, de az ügyvéd úrnak ez volt az első védőbeszédje, ne bukják el szegény!